

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njech ěi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe. F.

• Serbske njedźelske łopjeno. •

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knižicizšćežetni a płaczi šchwórtlětnje 2.— hr. i portom 2.50 hr.

15. njedźela po šwjatej Trójiŝy.

Liŝt na Galat. 5. 25 a 6. 10.

Tak někotre srudne křěrluŝe šo dženska spěwaja niz jenož wo hospodářskich, ale wošebje tež wo duchownych nuŝach čžaša. Duch, kotryž powšchittownje w našchim ludu knježi, njeje wjazý duch wótzow, něčziŝchi narod je hinaschi. Šchtož je pola našchich wótzow a prawótzow hiŝćeže najšwjecziŝcha naležnosć była, šo bohuzel wot jich wjele wotpokafa. Jeŝuŝowe praŝćenje, i kotrymž šo na čłowŝke šwědomnje wobroczi, njewěšće dha, kajkeho ducha džěćzi wy ŝeže, šo wot jich wjele, kiž šu tola na Jeŝuŝowe mjeno hiŝćeže křěćeni, wjazý polnje njeróŝny a tehodla tež njewobkědžbuje. Wŝchi tajkich ŝłowach šo nimo dže.

A hdžež šo hiŝćeže pola tak někotrych, kiž křěšćenjo byčž nochzedža, ŝtutki křěšćijanŝkeho ŝmyŝljenja ŝtanu, šo tute ŝtutki njedokoneju, dokelž k temu lubošć Jeŝuŝowa nuczi, ale to šo wudawa jako plód dobrych čłowŝkich počinkow. Wŝchi tym šo wŝchal žyłe ŝabudže, šo šu tajke dobre čłowŝke počinki w našchim čžaku ŝlónčnje jenož hiŝćeže ŝežěwki křěšćijanŝkeho ŝmyŝljenja našchich wótzow. Wŝchispomnjene pať budž šobu, šo je, hdžež šo tajke ŝtutki ŝtanu jako, kaž šo wudawa, plód dobrych čłowŝkich počinkow, i nimi huŝto doŝeč čžešćelatomŝtvo abo ŝebicžnosć ŝjednocžena, tak šo žaneje křwaly hódne njeŝku.

Alle hdžež hiŝćeže woprawdže dobre čłowŝke počinki šo pokafaŝu, njenadeńdžeŝch jich, křiba jenož pola jara mało ludži, kaž bohuzel ličžba woprawdže ŝwěrných křěšćijanow tež pŝežez bołe a bołe wotebjera. Kotry dyrbi pŝchi tajkich wobŝejnosćach tehodla přeni a najwážniŝchi nadawť

křěšćijanŝkeje žyrlwje byčž? Nicžo druhe hačž to, ŝchtož japoschtoť Pawoť we ŝwojim liŝće na Galatiŝkich praži: Křěšćenjo! Šmy-li w Duchu žiwi, dha křodžmy tež w Duchu! Tehodla

1. Njebudžmy prošneje čžešće laťomni, kóždy njech ŝpyta ŝwój ŝtut!

2. Pomhajmy horje tym padnjenyim bratram, njech jedyn njeŝe teho druheho wobčežnosće!

1. Njebudžmy prošneje čžešće laťomni, hdžež jeno jedyn druheho wabimý a ŝebi mjeŝ šobu ŝawidžimý.

Tak, kaž i žyła liŝt na Galatiŝkich, je tež wobdžělenje naškeho tekŝta. Pawoť ŝnaje ludži a wobŝejnosće, ŝnaje čłowŝke wutrobý. Teho dla móže wón k nim tak rěčezč kaž rěčzi. Tehodla wón tež wě, hdže korjeń wŝcheje ŝchłody leži a hdže ma šo i polěpŝchowanjom ŝapoczěz. Čžeŝch-li pať w Duchu žiwy byčž, dha i přenja nawuťi prawje ponižny byčž! Pawoť warnuje pŝched čžešćelatomŝežnu. Alle njepiŝa dha Pawoť na křěšćijanŝke woŝady? Nje-dyrbjala tajka čžešćelatomŝež pola wučomnikow Krýŝtuŝowych, pola křěšćijanow njemóžna wěž byčž? Šo jedyn druheho wabi ŝe ŝwojeje hordošćež a jedyn druhemu ŝawidži ŝbože abo čžešć? Je dha k temu někaŝka pŝchicžina pola jeneho jenicžkeho? Šabýdu dha wŝchitžy tajžy, ŝchto woni pŝched Bohom šu, a šo tola i luteje njefoŝluženeje Woŝteje dobroty a ŝmilnosće šu doŝtali to, ŝchtož móže jim jenicžy pomhač a jich ŝbožnych čžinicž? Křěšćijan-nam japoschtoťkich woŝadow hrožeŝke wuťki ŝtrach: Tučzi ludžo, kiž běčnu kaž dotal pŝežez jako džělacžerjo a ŝchłowoje potłóčeni a tehodla w žiwjenju tež dale nicžo nje-

placząchu, nadeńdżechu nětk njenadźuizy w sebi wschelatore duchowne dary. To pał móžesche jich hordnych a częsczelatomnych činicz. Psched tym warnuje jich Pawoł; pschetož to steji napscheczimo křesćijanstemu duchu, kotryž je tola najprjedy duch ponižnosće. Wšcha częsczelatomnosć dyrbi cźłowjeka hordeho činicz! A njepokasuje šo cźłowjek tať jako žyle něščto druge hač wón woprawdže je, njepšchindže wón, hdyž chze sebi šwęczič se šwětkom šwojeho ducha, pschezo dale precz wot šwojeho Boha? Duch hordosće njeje woprawdže Boži šwjaty Duch, Duch Knjesowy; pschetož Jezuš je był s wutrobny ponižny. Tehodla hladaj šo, šo šo njeby šam šjebał. Kóždy šwoje brěmjo šam ponješy!

Šwjate pišmo nam praji, šo je wscho, ščtož činimy, něščto nježyłe. Šdyž to s nowa pschezo šašo pšnajemy, budže našcha wutroba mała a ponižna. A jene pschikłowo naš warnuje: ščtož steji, tón hladaj, šo njepadnje! A japoschtol Pawoł w našchim tekšće naš napomina: Pohladaj šam na šo, šo by tež špytany njebył a we 3. šchtucžy nam pschwoła: Šeli šo šo pał někomu šda, šo wón něščto je, kiž wón wschał nicžo njeje, tajki šjebie šo šam we šwojich myšlach. W kóždym padnjonym bratru steji psched tobu to šłowo napišane: Wachujće a modlće šo, tať šo wy do špytowanja njepšchindžecze; duch je hotowy, ale cžěło je šłabe. Křesćenjo maja sebi pschezo prajicž, šo šo nimaju pschihotowacž jenož na tutón krotki cžaš šemšeho žiwjenja, ale na wěcžnosć, šo bychu Boži byli. Wščitka šamokřwalba a hordosć potom šama wot šo pschestanje, a hdyž šo měriny s Jezušom, tutym džěscžom Božim teje wěcžnosće, šo wschitke našche škutki šdadža byč kaž křłód, kotryž šo minje, hdyž šłónzo šwoje prubi rošeczele. A ponižnje budžemy šo potom wušnacž, šo wschitko, ščtož šmy a mamy, cžělnje a duchownje, je a wostanje dar Božije hnady a šmilnosće.

2. A tať njedyrbjało šo to nětk tež polasacž w našchim žiwjenju s našchimi šubucžłowjekami? Dyrbi tón farisejski w naš, tón štajnje rudžazy, dale knježicž? Njebudžemy, hdyž šo jako džěczi Bože cžujemy a w Duchu křodžicž chzemy, psched nowe nadawki štajeni? Pschetož ščtož Boh na tebi cžini, chze wón tola na druhich tež wažicž! Boh tola na našchich šobucžłowjekow tež šabyčž nochze. W pschirunanju šmilny samaritiski šo šmili nad pol morwym, měšnik a levita pať džetať nimo. Komu pschirunašch šo ty?

Prěnje japoschtolke wošady běchu žiwe wošady. Žiwe wošady, to je, ščtož my tež w našchim cžašu pytamy. Žiwe wošady a žiwi křesćenjo budža pať tam šo namafacž, hdyž Jezušowy duch woprawdže žiwy je. A kóžde křodjenje w duchu šo pokasuje we wopornowej a t pomogy hotowej lubosći. Lubosć wschał dyrbi někocho mēcž, kotrehož lubuje. Ale njeje to pola cźłowjeka s wjetšcha pschezo šamšna paršona, na kotruž šo wscha lubosć počahuje? Pawoł nam praji: Dubi bratřja, hdy by něhdže cźłowjek wot někajšeho pada pschekřwatany był, dha pomhajecze jemu šašo horje s cžichim duchom, kiž wy duchowni šče. Nječ jedyn nješy drugeho wobcžnosć, dha budžecze wy tať Křistušowy šakon dopjelnicž. A nětko pohladaj do twojeho žiwjenja! Niewěš wjazy, šo je šo cži to pschi twojim wěrowanju prajilo? Nještaj sebi tam šlubiloť, šo chzetaj hromadže wobcžnosće žiwjenja nješč? Štaj to tež cžiniłoj abo je kóždy šam šwój pucž wschol a drugeho šameho wostajil se šwojim brěmjenjom? Abo je jedyn

druhemu cžezu powjetškil psches šwoje šebicžne waschije? Dokonjane wschałžane mandželstwo njeje, dha sebi šlubtať s nowa pod tutym šłowom Pawołym to: Chzemoť hromadže w Duchu křodžicž a nješč jedyn drugeho wobcžnosć. A wy džěczi! špominajecze pschi tutym šłowje na waschich šarschich. Jako běšcže mali, šu šarschi wam wschitke wobcžnosće nješli; nětk šami wěšče, telko prózy a džěla šu s tym měli. Šarschi šu pať šnadž we wyšokich lětach, a maju šo se šwojimi wobcžnosćemi bědžicž. Njedyrbjeli nětk wy jim jich cžezu šobu nješč a po móžnosći jim žiwjenje lohke cžinicž? A tež hewať: kóždy ma nješč na šwojich cžezach. Tu mamy jedyn druhemu pomhajč, jena šwójba drugej, jedyn šchtant druhemu — tať budžemy Křistušowy šakon dopjelnicž. — Tola tať mało bohuzel šo to dženska špšnaje? Tehodla tute bědjenje jenotliwych woschtow — šnamjo šłoncžnje, šo ludej pobrachuje křesćijanški duch. Rať je tola Jezuš pomhaj cźłowjekam a horje pomhaj padnjonym? Wot njeho móžemy prawe šadžerjenje pscheczimo bližšim nawušknyč. Šětr, kiž běšche jeho šapřel, Pawoł, kiž běšche jeho pschescžehať — wobaj štaj šesnałoj jeho wutrobu, wobemaj je horjepomhaj. Šłonikam a hrěšnikam njeje hrošyl se šłowami, ale nowu wutrobu je jim dať, šo móžachu šlo pschewinyč. Wucžobnikam, kiž chzychu na samaritiskich šo wječicž, jako jim tucži pucž psches jich kraj šakasachu, wotmolwi wón: nje wěšče dha, kajšeho ducha džěczi wy šče? Šišcže pschikład se šarych cžašow. Łazedaemoniškemu šakonšawarjej Šyurgej běšche jedyn jene wócžko wubił. Jako běchu teho popadnyli a Šyurgej pschepodali, šo by jeho křostał, da wón jeho derje horjecžahnyč, šo by dobry a šprawy muž był. Po lětach štaji Šyurg jeho ludej šašo prjodł a praji: telko šče mi pschepodali jako šłostnika, ja jeho wam wróczo dam jako šprawy a wobhladniwego muža. Běšche hižo w šarym šakonju pišane: lubuj šwojeho bližšeho jako šam šo, dha placži džěcžom noweho šluba Jezušowe šłowo: šo byšcže šo mješ šobu lubowali, kaž ja waš lubował šym. To je šnamjo Jezušowych wucžobnikow. Ščtož šwoju wutrobu šamnje pscheczimo tutemu šłowu, pscheczimo nusy šwojich šobucžłowjekow, tón njeje Jezušoweho ducha, njeje křesćijan. Tehodla, chzemy to byč, šmy w duchu žiwi — dha křodžmy tež w duchu!

Šamjen.

Lutherowa biblija.

(Šłoncženje.)

Šajta bě to nětk kniha, tuta prěnja němska biblija, abo lěpje nowy testament?

Bě to šětro wulka a tołsta kniha; jeje pajera tołsta, twjerda, jeje pišmiki wulke, tať šo móžesche je tež wotka bjes nawocžow abo byle cžitacž, — jeli šo do žyła na tutón kumšcht cžitanja wuštejesche. Šopjenkow mješesche 222 abo 444 štron, kóžde šopjenko něhdže 4 křoč tať wulke kaž šopjenko našchich nowych biblijom. „Das Neue Testament Deutsch“, to je napišmo na prěnej štronje. Cžišcžana bu kniha we Wittenbergu pola Melchiora Lotthera, — potajkim Lutherowa bilija pola Lotthera. — A šhotowjena a wudata bu 21. septembra 1522, tehodla tež jeje mjeno: Septemberbiblija abo Septembertestament. Rať podobnje nětkle w bibliji, tať namafacž tež w tutej prěnej hnydom pschi špocžatku: jenu prjedyč. Šo tutej pschindže hišcže jedyn našstawł, w kotrymž je rošpišane, kotre šu te prawe knihi noweho šakonja. A potom pschindu jenotliwe knihi, tola pschezo šoro ma kóžda kniha jenu wošebitu pschedrěč prjedy šo. Wošebje rjana

a potvrdžaza je ta k listej na Romstich. S tutymi pschidawkami dšytsche Luther cžitarjam to rojjašnicž, sčtož kniha wobschijesche. Wot 30 lětneje wójny sem buch u pať tute pschedrěče s biblije pschi cžisčezju wurwostajene a wošebje wocžisčezane.

Něsčto rjane a wošebite pschi tutej bibliji, kotraž je jena rjana a pětna kniha sa cžas přeněho knihicžisčezanja, šu wulke pišmiki pschi spocžatku wotdželow, tak na psch. to D pschi sapocžatku ewangeliona Mattheja; tutón pišmik je tat wulki a tak wurwolanu, so psches 14 ryncžlow šaha. Něsčto podobneho namakaš tež hiščeže w starých biblijach, kotrež šo tu a tam w šwójbach hiščeže šhowaju.

Šaž šo pišche, je jich 34 tutých přenich senptembertestamentow šdžeržaných, šnadž hiščeže tež wjazny, wo kotrymž hiščeže ničtón ničžo njewě, tež wobšedžer niz.

Tola niz tuteje rjaneje stareje knihi dla nješwjećiziny my dženša 400 lětny jubilej, ně, wjele bóle wopominamy my dženša tón tak žohnowanja polny skutk, šo bu biblija němškemu ludej w macžernej rěči data a tak jemu šaž tež psches njón našchemu šerbsškemu ludej wotewrjena studžen wulkeho bójškeho šjewjenja. Našch šerbski lud je s tuteho žórka cžerpať a cžerpacž dšrbjať, do niz jemu njebu data šerbska biblija. A tak my ewangelišy Šserbja, šwoju šerbsku bibliju w rukomaj, šwjećiziny tutón jubilej w jenej myšli hromadže s ewangelišimi bratrami a šotrami němškého luda a to džakapólni pschecžitwo Bohu, pschecžitwo Lutherej — a nješabudžmy, pschecžitwo wschěm, kiž šu tak abo hinať pomhali k temu, šo wo nami plačži to, ščtož Pawoł pišche Šhimo tejej w druhim lišče. „Dofelž wot małosčže šwjate pišmo wěšch, móže cže to šame rostwucžicž k šbóžnosčži!“ Tuž dajmy my šami šo rostwucžicž a starajmy šo, šo by tež wo našchich džěčoch a džěcžidžěčoch rěfacž mohło: „Dofelž wot małosčže šwjate pišmo wěšch!“ —

Starý šakon pschepoda Luther 1524 do cžisčezja, tola niz žyly hiščeže. Šatle 1534 bě žyła biblija k přeněmu rasej w němškej rěči cžisčezana. Přjedy pať hacž Luther wócžy šandželi, bě jich 253 wschelafich cžisčezow hotowných. Šawěšče žohnowanja polny skutk! Šo by tež žyly lud žohnowanje s tuteho žohnowanja brať! — —

S blisťa a s dalofa.

— Šswjedžen 75 lětneho wobšacžja ew.-luth. žyrtwoje wo Klětnom. Njedželu, 10. sept. Klětnanška=štarolutherška žyrtwej šwój 75 lětny šermušchny šwjedžen šwjećesche. Dny do šwjedženja běchu mrócžne, desčezojte a na dnju po šwjedženju šo desčezit nimale wot ranja hacž do wječžora s mrócželow lišesche, ale runje džen šwjedženja, luba njedžela, bě jašna, šlónčžna, pschecželna. Šižo rano šahe šo šlónzo psches mrócžele, kiž šelenu, lubu šerbsku holu pschitřwachu, pschedobhwasche a bóršy bě šurjawa šahnata. Šžyšche jašne šlónzo na nješješkej módri. Še nam wěščežer hycž wo tamnym šlónzu:

Kiž nihdy njehašnje

A wěčžnje wostanje:

Našch Šesujš, našchey dušche trosčht,

Našch pomoznik a šwjaty lóšcht?

Šandžena njedžela je dopořafata, šo je w Klětnanškej, lutherškej wošadže hiščeže wjele šwěrných šawow, kiž šwój Boži dom s wutrobu lubuja a še. Šotrymž je Bože šlowo hiščeže šhlěb žiwjenja. Šo s džela jara dalofich pučžach s hole, ale tež s měštom běchu šeršerjo pschitřwatali a wot ranja hacž do wječžora šu špěwali a Boha šhwalili a na přědowanje a Bože šlowo še nutrošezju pošluchali. Džen bě psches wošadnu luboščž jara derje pschitřowanu. Šyrtwej bě šo šwonšownje a šnutšlownje

wobnowita a bě krašnje s pletwami, palmami a wěnzami wu- debjena. Šižo do šerbskeje Božeje šlužby, kiž šo rano 1/29 hodž. wonkach psched žyrtwoju šapocžja, žyła cžrjoda trubarijom na šwo- jich trubach šhěrlušche trubjesche. Wošadny šarať Biehler měje- sche šawodnu, šermušchnu liturgiju, na cžož dolholětny něhdušchi šarať Klětnanškeje a Wušrancžanškeje lutherškeje wošadny, knješ šarať em. Urban s Šhróšawny, našch šnaty šerbski šhěrluščer a špěwar, na šakadže 118, 14, 17 a 24, 25. psalma wošadu šlu- boško natwari, šwjedžen šawoni a wschě šwoje myšle a pschecžja ša wošadu a wschón šwój hnuty džak Bohu do radošneho šfi- šynka šjednocži: Šošiana! Šaleluja! Šamjen. Šoža šlužba bu dopořdnja, šaž tež popořdnju pschezo šašo psches špěwy s šhora abo šhorale trubarijom porješšena.

Šserbske šwjedženiske přědowanje mějesche na šakadže 26. psalma k. šarať Domajška s Budeštez, kiž bě hižo psched 25 lě- tami wošadže jako přědar pschi 50 lětным žyrtwinski jubileju šlužit, mjes tym šo bě němške přědowanje k. šarať Šach- šchneider, kiž bě wo Wušrancžizach Urbanowy potomnik byl, na šo wjať. Wošada s wulkej nutrošezju na šwědčezanja s Božeho šlowa šedžbowasche. Šo šerbskim šaž němškim šeršerju wo- šada postanywschi, najpřjódžy žony a potom mužoj, šwój džakny wopor na woltať šadžechu, kotrehož wurwosčť nam šnaty njeje, kiž pať bě wěšče jara bohaty.

Šo pološiškej pschewaržy šapocžja šo popořdnju 1/23 hodžin popořdnischa šwjatocžnosčž s přědowanjom k. šarať Přiegela še Šhorjelza. Šyrtwej bě, šaž dopořdnja tež popořdnju polna nut- rnych šeršerjom. Móžnje šhěrlušche psches šwjatnižu šhum- jachu. Šaž běchu na šwjedženiskim dnju Šserbjo w žyrtwi přě- nje šlowo měli a Bože šlužby šapocželi, tak mějachu tež pošled- nje šlowo. Ššlyšchachmy je erta šararja Urbana šajimaty pschednojšch wo Šilianu, něhdušchim přěnim šerbskim šararju wošadny, šlyšchachmy wo jeho žiwjenju, wošebje pať wo jeho literarnym, šhěrluščerškim a dušchepastřškim džele. Šadžijamy šo, šo šo pschednosčť dalšchey šjawnosčži w Šlowinje abo wo Šomhaj Bóš poda. Wobšamšnenje žyrtwinskič šwjatocžno- šezow mějesche na šakadže 1. Šor. 13, 13 šašo dopořdnischi šwje- dženiški přědar w šerbskej rěči. Šež wječžor je šo wošada hiščeže šesčla. — Džen nam w lubym dopomnječžu wostanje. Še dženiš natwarjenja a pošběhnjenja ša wschěch, kiž šu šo wobdželili. Šože šlowo je s nowa šwoju móž na cžłowješkich dušchach wopo- řafata. Šnujaza luboščž holanškich šwěrných, wěřjaznych šawow je šo šjewita, a tola šo tež tam, šaž wschudže druhdže, šly nje- pschecžel do domow a šwójbow dohyla. Š. rta něšotrych šly- šchachmy ššoržbu: „Ša šym ššoro šamlutki, kiž hiščeže šeršchazy pučž s našchey domu namaka.“ Šserbski lud, džerž, ščtož ty mašch! Šjedaj šebi wótžow rěčž a wěru rubicž! Ščto šemha cžłowješkej, hdy by runje žyly šwět dohyl a pať na šwojej dušchi šššodowal! Šwostajmy šwěrní šwojemu ludej, šwojej žyrtwi, šwojemu Bohu!

— Š Rušowškeje pschezo šašo wowiešče pschitřadžija wo waschnju, s kotrymž nowotařšča šowjetwijnšchicž šwoje knješ- štwó šwobody nad ruškim ludom wutonja. Ša cžas šwojeho knješ- ženja je šowjet po šowješčžach jeneje jendželškeje nowiny 1856118 cžłowjekow k šmjereči wotšudžil a iež potom moricž dať. Mješ tutymaj nimale 2 milionomaj : s jich 1775 profesčorow a mu- cžerjom, 8800 lěčarijom, 355 250 druhich wucženzow a pedebnych, 1243 měšchnikow, 54650 offizčerow, 350000 mořafow, 59000 po- lizištow 12950 wobšedžerjom ležomnosčžow, 192 350 dželacž- rjom, 815 100 burow. Šobřške to licžby a žakostnje jich šwědče- nje wo škutkowanjju tajšchey nowotařšchey wjedništwawa ludow, po kotrymž je tež w našchim kraju žadanje žitwe!

— **Njeczajne listy**, kotrej pschi spoczatku wulkeje wójny poczachu do domow létacž, su so po wšchem sdaczu na nowy wulét podate. Tu a tam je sažo pschipošlane dostawaju. Dyrbišch jeho wobšah 9 krócž wotpišacž a na 9 wožobow wotpóšlacž, kotrej dyrbja to runje tak čžinič. Sčtóz to čžini, temu pschypadnje to bėhu 9 dnjow wulke sbožo, sčtóz to njecžini tón ma njesbožo. Tajke a podobne so wo tutych listach praji a pišche. Wone su srudne snamjo srudneho čžaka a sčtóz to so bu čžini, jeho srudni šwėdfojo. Mėnja, so psches swontowne čžiniki sbožo, haj šbóžnscž dobydu, njesbožo a ške pschewinu! List tykń do Chachlow, tam škuscha! Wschitzu paš posbėhńmy šwojej ruzy, šwoju wutrobu t njesbescim wyschınam a modlny so t Bohu jako jena wulka nutrna wošada, haj, by-li to móžno bylo, jako jedyn lud. Tajkej wėrnej modlitwoje, tajkej šylnej wėrje je móž data, wulka móž, móž kiž džıwıy čžini! Šak dołho čžemıy my to w swontownyy čžinjenju pschecžinicz čžaj a rošbrojicz mozy? Šdyž ničtón niž. budž ty tón, kotryž t wėrjazej modlitwu pola Boha pyta šwėrnje a wobstajnje pomoz a wımoženje so šameho so, sa žyly lud a kraj!

Japanška a našče mišionštvo.

Pschi spoczatku tuteho lėta bu tšjom šastupjerjam tych tšjoch mišionštowow Němskeje w Tsingtauje psches japanšku wysch- noscž tole wošewjene:

„Šhėžorska japanška wyschnoscž njeje po dobycžu Tsingtauwa šupıy, t kotrymıž bėchu mišionštwa ležomnoscže pokupile, pschipošnala. Džıwajo paš na tučžajne pschecželıwne pocžahi mjes jich a našchim krajom a wošebje džıwajo na džėlo mišionštwa a na wašchnje tuteho džėla, kotrej je čžłowjekam t spomozenju, je so šhėžorska japanška wyschnoscž rošbudžala, ležomnoscže, wot mišionštwa hacž dotal wotnajate, jenotlıwym mišionštowam jako jich wopravdžite wobšedženıstıwo pschepodacž.“

S tym bu tež ewangelska žyrkej, Šhryštıwowa žyrkej mjenowana, w Tsingtauje němskemı mišionštowu sažo wrócžena. — Šak čžini to Japan, pohanski Japan! A Franzowska, Jendželška atd.? —

S Rušowškeje.

Wšchorušowški komite je sa Rušowšku nowy šakwń wo šhoštanjach wudał. Šam šteji w 116. artıklu tole šapıšane: „Wobšoby, kotrej džėcžom abo njedorosčezemıy w štatnych abo privatnych škulach nabožne hodžıny džerža, móža so t wunıšowanemu džėku hacž do jeneho lėta šagudžicž.“ Še to pomnıš njekultury, kotryž je šebi šowjetška wyschnoscž šajıta.

Mišionštvo na dwórnišcžach.

W tutym mėžazu šwojecži ewangelska „Deutsche Bahnhofsmission“ jubilej šwojeho 25 lėtneho wobštacža. „Šowarštwo pschecželıwıw mlodych holzow“ a „Ewangelske šjednocženštwo sa žónšku mlodžınu Němskeje“ so w lėcže 1897 šjednocžıšcžtej a našpomnjene šjednocženštwo „Nėmske mišionštwa na dwórnišcžach“ wutworıšcžtej. Na něhdže 200 dwórnišcžach Němskeje bu w šandženym lėcže něhdže 71000 čžłowjekam pomoz pošfıcžena a to mlodym holzam, štarım, hubjenym džėcžom a čžėlanžam t ranıšchich krajınow. Čži, kotšıž tuto džėlo pomozıy doškonjeju, čžınja to t najwjetšcžeho džėla došwotlınje. Wošebje wažne je paš džėlo a próžowanje tuteho mišionštwa we wošowanju pschecžıwıw wıšowanju t holzami. Pschıbėra tola tuto njecžesčıjanške, haj njecžłowıške njedocžıstıwo nětkole bóle a bóle. W lėcže 1921 buchu na 17 dwórnišcžach nowe štajıje sa tuto

mišionštvo šakozene. Šsredžıšcžjo tuteho šjednocženštwıwa je Šarlin-Dahlem. We wošach želešıwıw wobładajch pošafki na tuto mišionštvo, kotrej dyrbjate wošebje žony a holzy na jıch pučžowanjach bóle wobłedžbowacž. Šrjebaja-li pomozıy abo rady, dyrbjate so jenož na tute mišionštvo abo podobne šjednocženštwıwa wobrocžicž.

Šyrkej a štat.

— Wólby do krajneho šejma! to je šebšo nětkole a dyrbi to tež bncž, a niž najmjenje sa wıšcėch tych, kiž su šcšescžanškeho šımyšlenja a hišcžje šcštrıcžku lubosčje w šebi čžıja sa nabožınu, sa šcšescžanšku wėru. Džen 5. novembra dyrbi so woltcž! Šehdy njekmė — abo by-li to druhi džėn, dha na tutym niž! — žadın šcšescžanšy šımyšleny muž, žana šcšescžıjanšy šımyšlena žónška domach wostacž, wšchıtzıy dyrbımy pschıstıpicž t wólbnemu šajcžıškej a wotdacž šwój šłób sa mužı abo tež sa žónške, kotšıž su šlubıli, šchıtacž wėru, nabožınu, žyrkej, kotšıž su hotowı šakozıcž a šwarıcž pschıchod luda a kraja na šakozku teje wėry, kotrejž šakozny a rózny šamjen je Šesıš Šhryštıw šam.

Šdyž so tute rıncžki čžıtaja, su nadžıjomnje našče wošadıy, našchi štaršchi, našchi šcšescžanšy šımyšlenı Šserbjo, ewangelsıy a katolsıy, so hižo šhrabali, wot teho poraženja, kotrej jıch trjechi t wıšafomaj šakšleho šultıwıwıweho mınistra, kotrejž tydženja wošjewıchıny w našwazınišchich šadach! Abı njecžıja našchi šcšescžıjenjo wıazy telko šcšescžanškeje horlıwosčje a lubosčje w šebi, so nětkole hišak njemóža hacž protestowacž, hacž so šcžınicž je šwıjatej šcšescžıjanškej šahorjenosčju našchich pošobnych wótzwısa proteštantow a to je šłowom šak se škutkom? Proteštowaze šhromadžıny, proteštowaze wobšamknjenja, to je šobu to přenje, šcštóz ma t wotmoštwıw bncž! S nımi ma wyschnoscž a žyly lud šhonicž, so hišcžje šcšescžıjanški lud šıny, a šcštóz lıwki a šakšlepıeny, dyrbi so t tutym šobu štorhıncž. A škutk budž našch protešt! Pschi wólšje jón došlonjej mlodženž a mloda holza, nan a macž, wowlka a džėd a niž mjenje wulki džėd a wulka wowlka! A škutk budž to, so šóždy dom a šóžda šwójba je wucženja w šımyšle našcėje šcšescžıjanškeje wėry! Šutón tajki proteštantısmus budža škššcčž dyrbjecž wyschnoscž šak te wšchelake partejje našcėho luda, runje šak paš tež te wšchelake nabladıy wo šwėcžje a wėrje a hewal něčım. „Šle něšcšto hišcžje škuscha t tajkemı se šłowom a se škutkom proteštowazemı proteštantıšmej. Šadı wšcėho dyrbi štacž modlitwa, wėrjaza modlitwa. Šuta dyrbi bncž ta móž, kotraž wšchelko a wšchıtıchıch pošpjera a pošylıja!

A njeshabudžıny: šutón protešt ma pschıncž t wošadow wot wošadnych, wot laıšow, niž najpředıy wot duchownych! Šak šımeje žyly protešt wıras wopravdžıteho šhromadneho wobazranja a šchıtanjı. Dyrbjı-li wšchudžom duchowıni nastórk dawacž, praja čži jeni potom: to je čžınjena wėž! a žyly protešt šhubı teje mozy, kotrıž pschesjednosčž dawı. A šak, wošadıni šami wostanu lėhı, lıwıy a praja: Wšchak duchowıni, čžeho dla to potom tež ja? Niž šak, ale wšchıtzıy do šhromady, jedın sa wšcėch, wšchıtzıy sa jeneho w Božım njenje! Šotom je t nami Šóh Šnjes šam!

— Šıstowanje. W. w Š. ša 16 p. Š. — W. w Š. ša 17. po Šr. — Š. w Š. ša 19. a 22. po Šr.

Šamolıwıty redaktor: šarac Wırgacž w Šošacžızach.

Čžıšcž Ššmolerjež knıhıcžıšcžecžınje a knıhacžınje, šap. družıtvo t wobımj. rušowanjom w Šudıšchınje.